

Bijlage 2 schriftelijke reactie college 1^e termijn van de Algemene Beschouwingen Begroting 2022-2025

Financieel meerjarenperspectief

Partij: PvdA

Pag.: 18

Vraag: Weliswaar is de afname van de algemene reserve minder groot dan in eerdere jaren begroot, het eigen vrije vermogen gaat toch nog steeds met 25% naar beneden. Ook zien we dat een aantal reserves die we liever zouden behouden, opgebruikt gaan worden. Natuurlijk zijn reserves bedoeld om te worden gebruikt, maar zorgelijk is het wel dat het in sommige gevallen nodig is, zoals bijvoorbeeld bij de reserve sociaal domein. Dit speelt in meer gemeenten maar waar andere gemeenten kiezen voor een pas op de plaats maakt dit college andere keuzes.

Reactie college

Zoals wij hebben aangegeven in de begroting 2022-2025 is onze inzet met deze begroting om de basis op orde te hebben, zodat de nieuwe raad en college een frisse start hebben vanuit een gezonde positie. Realisme is daarbij het sleutelwoord. Voor onze ambities, maar zeker ook voor de inzet van de beschikbare middelen. Voor onttrekkingen aan reserves, bijvoorbeeld aan de reserve sociaal domein, beperken wij ons tot de dekking van incidentele uitgaven. En slechts in het geval het in lijn is met het doel van de betreffende reserve.

We zijn dus terughoudend bij de inzet van reserves en in onze voorstellen aan de gemeenteraad maken we wel degelijke de afweging van nut en noodzaak. Voor de volledigheid en juiste beeldvorming willen we u erop wijzen dat verwerking van de derde Periodieke Begrotingswijziging 2021 en de eerste Begrotingswijziging 2022-2025 een ander beeld geeft van de algemene reserve. Deze is na verwerking namelijk circa € 1,4 miljoen hoger dan de stand(en) in de Begroting 2022-2025. Eind 2018 bedroeg de stand van de algemene reserve € 4,0 miljoen. Bij de derde periodieke begrotingswijziging is de stand van de algemene reserve € 5,05 miljoen. De stelling van de fractie van de PvdA dat het vrije vermogen met 25% daalt kunnen wij dan ook niet plaatsen.

Partij: VVD

Pag.: 23

Vraag: De VVD constateert dat sommige budgetten al meerdere jaren worden doorgeschoven. De consequenties daarvan zijn vaak vervelend. Dit doorschuiven moet stoppen! De VVD wil dat budgetten worden uitgegeven in het jaar waarvoor zij gevraagd zijn. Als er geen duidelijke onderbouwing meer is waar het geld besteed moest worden is ons credo: terug in de algemene reserve!

Bij beantwoording van vragen hierover was het antwoord dat het geld nodig is voor onderhoud/reconstructie. Dat is juist, alleen had dit natuurlijk moeten gebeuren in het jaar waarvoor het budget was gevraagd.

Reactie college

Wij zijn het eens met de opmerkingen van de fractie van de VVD ten aanzien van begrotingsdiscipline. Het is goed om te memoreren dat ons college het doorschuiven niet lichtzinnig doet. De afgelopen jaren met grote bezuinigingsopgaven hebben wij samen met de gemeenteraad hierin keuzes gemaakt en passen we binnen de organisatie de werkprocessen hierop aan. Bij een langer proces dan voorzien is het op basis van de formele begrotingsvoorschriften soms onvermijdelijk een budget door te schuiven naar een volgend dienstjaar. Eerder is al toegezegd dat in de vierde periodieke begrotingswijziging 2021 alle investeringskredieten opnieuw tegen het licht zijn gehouden.

2. Programma's

Programma 1: Vitale Dorpen in Midden-Delfland® 2025

Partij: OGP

Pag.: 15

Vraag: Als gemeente hebben we er alle belang bij dit bijzondere gebied tussen de grote steden te behoeden en te bewaren. Open en groen houden, dat is de opgave en dat kan nooit zonder de melkveehouders, de weidevogelbeschermers, de ruime recreatiezones, de plaatsen waar de streekproducten verkocht worden. En met grote letters staat PUUUR voorop.

Fietsers kijken omhoog als we langsvaren, wandelaars drinken hun koffie aan de Vlaardingsekade. Maar vanaf ons uitzicht zien we veel meer mogelijkheden voor fiets- en wandelroutes. Steeds meer mensen willen genieten van ons groene gebied en dat leidt soms ook tot overlast. Toch heeft die recreatieve kant van Midden-Delfland mogelijkheden voor uitbreiding zonder dat we de rust en stilte aantasten.

Welke mogelijkheden ziet het college om de fiets- en wandelpaden te verbeteren?

Reactie college

Wij zien diverse mogelijkheden om de aantrekkelijkheid van het BPL voor de stedeling te vergroten. Hieronder leest u onze reactie verdeeld in fiets- en wandelpaden en belevingsroutes. Onze en regionale ambities zijn echter ook in praktische zin aan beperkingen onderhevig. Ruimtegebrek is hierbij een factor van belang; immers niet overal zijn er mogelijkheden om paden te verbreden of nieuwe routes te realiseren. Daarnaast zijn er financiële randvoorwaarden. De aanleg van paden is relatief duur, terwijl de investeringsbudgetten hiervoor niet beschikbaar zijn. Voor de metropolitane fietsroutes zijn enkele honderdduizenden euro's per kilometer pad noodzakelijk. Daarnaast moeten nieuwe en uitgebreide paden ook in het onderhoudsschema worden opgenomen. In de praktijk is dat vaak niet mogelijk doordat bij de aanleg geen beheerskosten beschikbaar worden gesteld en de begroting van de CBG en de gemeente hiervoor geen ruimte hebben.

Fietspaden

Verskillende acties worden ondernomen om de fietspaden te verbeteren en het fietspadennetwerk uit te breiden. In samenwerking met de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH) treft onze gemeente voorbereidingen voor het verbeteren van het fietsnetwerk in de regio. De rapportage Ontbrekende schakels in het Recreatief fietsnetwerk Hof van Delfland van 2019 is hiervoor de basis. Deze ontbrekende schakels zijn ook benoemd in de [visie Gebiedstafel Bijzonder Provinciaal Landschap](#) van mei 2021. Daarnaast is ook Nationale Fietsagenda dat mede vanuit het Klimaatakkoord gericht is op het stimuleren van het fietsgebruik. Op basis hiervan worden in de regio fietsverbindingen ontwikkeld en verbeterd, zoals de metropolitane fietsroute Naaldwijk-Delft via Den Hoorn. Met de aansluiting bij regionale ontwikkelingen zien wij goede mogelijkheden het fietsnetwerk in ons gebied verder te verbeteren.

Wandelpaden

Diverse paden in ons buitengebied hebben een meervoudig gebruik voor wandelaars, fietsers en soms ook ruiters. Daarnaast zijn diverse solitaire wandelpaden aanwezig, zoals langs onze trekvaarten en in de recreatiegebieden. De gemeente ontwikkelt samen met de Agrarische Natuurvereniging Vockestaert zogenaamde Vliegende Wandelpaden over boerenland, waardoor (tijdelijk) extra wandelmogelijkheden beschikbaar komen ([link: wandelen op website Vockestaert](#)). Bezoekers krijgen de kans om op een extensieve manier te genieten van het veenweidelandschap. Jaarlijks stellen één of meer boeren hun land open voor deze paden. Het Groenfonds Midden-Delfland stelt de financiering voor deze paden beschikbaar. Voor grootschalige uitbreiding van het wandelnetwerk in recreatieve gebieden en op boerenland zien wij beperkte mogelijkheden. Kansen die zich voordoen zullen wij benutten.

Belevingsroutes

Voor het versterken van de stad-landverbinding is een positieve beleving van het landschap o.a. door middel van recreatieve routes een factor van belang. Deze beleving verbetert met themaroutes. Onlangs zijn de Delflandse trekvaartroutes voor wandelen en fietsen gelanceerd in het gebied tussen Delft, Vlaardingen en Maassluis [link website PUUUR trekvaartroutes](#).

Vanuit het thema Vrijtijdseconomie werken wij in de MRDH samen aan vijf nieuwe regionale belevingsroutes, die voor een deel ook buiten Midden-Delfland liggen. Deze bovenregionale routes leveren de samenwerkende gemeenten in de loop van 2022 op en dragen bij aan een betere fiets- en wandelstructuur.

Partij: PvdA

Pag.: 19

Vraag: Bij het promoten van Midden-Delfland als recreatiegebied hoort ook een goed voorzieningenniveau van fiets en wandelpaden. Op veel plaatsen zijn de fietspaden te smal voor het steeds drukker wordende fiets en wandelverkeer. Ook de diverse verkeersstromen die elkaar in de weg zitten/lopen/fietsen/skaten/dreven werken niet mee aan een veilige omgeving om te recreëren. Wij zijn dan ook van mening dat meer recreatieve bezoekers aantrekken kan, mits de veiligheid van inwoners en bezoekers niet in gevaar komt. De diverse, soms zware, ongelukken en de bijna ongelukken maakt dat wij een grotere stroom van bezoekers op dit moment niet zien zitten. Is het college dat met ons eens.

Reactie college

Wij onderschrijven niet de stelling van de fractie van de PvdA dat het recreatief gebruik van het gebied Midden-Delfland vanuit het omliggend stedelijk gebied niet kan uitbreiden. De beperkingen als gevolg van de COVID-19 maatregelen hebben geleid tot een toename én ook waardering van het gebied vanuit het stedelijk netwerk. Dit toont het belang van Midden-Delfland voor de kwaliteit van leven aan en dient benut te worden. Wij onderschrijven hierbij wel de conclusie dat bezoekers het gebied op een veilige en prettige manier moeten kunnen beleven. Om dit mogelijk te maken is samenwerking met lokale en regionale gebiedspartijen, zoals de Coöperatie Beheer Groengebieden Midden-Delfland (CBG), de Landschapstafel BPL Midden-Delfland, de MRDH en de provincie noodzakelijk. Op dit moment wordt met financiële middelen van het CBG een recreatieonderzoek uitgevoerd. Op basis van data kan dan bepaald worden waar eventueel aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. De Landschapstafel BPL coördineert dit onderzoek.

Voor de spreiding en beïnvloeding van de bezoekersstromen wordt marketing via PUUUR Midden-Delfland ingezet. Het initiatief voor eventuele (her-)inrichtingsmaatregelen ligt bij de Coöperatie Coöperatief beheer groengebieden Midden-Delfland en bij Staatsbosbeheer. De MRDH werkt in samenwerking met o.a. onze gemeente aan de uitbreiding en verbetering van het fietsnetwerk (zie hiervoor de beantwoording van de vragen van OGP over fiets- en wandelpaden).

Partij: Mijn Partij!

Pag.: 13

Vraag: Komend jaar is het laatste jaar dat PUUUR geld krijgt vanuit de IODS gelden. Het college geeft aan PUUUR een permanente rol te geven en de besluitvorming over structureel financiering in 2022 te bespreken, waarbij het college aan toeristenbelasting denkt.

MijnPartij is in principe niet tegen toeristenbelasting, mits het ten goede komt aan het gebied. De vraag is of dat PUUUR is. Onze verwachting was dat PUUUR meer het overkoepelende merk is, maar de praktijk is dat PUUUR een van de merken naast de reeds aanwezige merken is, waarbij de vraag komt hoe hoog de bijdrage vanuit de gemeente voor een structurele financiering dan niet moet zijn. Is het college het met ons eens dat de beeldmerk PUUUR meer naast de andere merken staat en niet zoals bedoeld het merk van Midden-Delfland moest worden?

Reactie college

Wij onderschrijven niet de conclusie van de fractie van MijnPartij! dat PUUUR één van de beeldmerken in het gebied Midden-Delfland is. PUUUR is, zoals ook is vastgelegd in de [visie op het BPL Midden-Delfland](#) van mei 2021, het beeldmerk dat de activiteiten die plaatsvinden bekend maakt in de regio. In de visie op het BPL is vastgelegd dat de activiteiten van sterke (stads)merken, groene gebiedsorganisaties, Natuurmonumenten en ondernemers in verbinding staan met PUUUR Midden-Delfland en dat deze beeldmerken elkaar versterken. Via [Route.nl](#) werken gezamenlijke DMO's (destinatie marketingorganisaties) in de regio bijvoorbeeld aan de bekendmaking van fiets- en wandelmogelijkheden.

Het opbouwen van een 'beeldmerk' en gebiedsmarketingsorganisatie en daarmee een stevige positie op social media te krijgen kost tijd. PUUUR Midden-Delfland is twee jaar onderweg. Ervaring is dat de organisatie en het bereik groeit en al doende leert en ontwikkelt. Dit is te zien aan bijvoorbeeld het toenemend draagvlak: het aantal partners groeit, maar ook het aantal bezoekers van de website neemt toe. Daarnaast is de doelstelling van PUUUR Midden-Delfland uniek ten opzichte van doelstellingen van andere merken: de Cittaslow-kwaliteiten van de gemeente en het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland zichtbaar en bekend maken bij 2,3 miljoen regiobewoners en het economisch bestaansrecht van agrarische- en recreatieondernemers en streekproducenten te versterken.

Met de huidige werkwijze draagt PUUUR positief bij aan het regionale draagvlak en de versterking van de economische pijlers van het landschap van Midden-Delfland. Wij zijn er dan ook voorstander van om de activiteiten van PUUUR structureel financieel te ondersteunen. Een optie voor de financiële dekking hiervan is de invoering van toeristenbelasting. Andere financiële dekking is ook denkbaar. Vanaf het begin is een onderscheid gemaakt tussen gebiedsmarketing (dat wat PUUUR Midden-Delfland doet) en productmarketing (dat wat ondernemers en gebiedsorganisaties zelf doen). Product- en gebiedsmarketing versterken elkaar binnen het beeldmerk PUUUR.

- Gebiedsmarketing wordt hierbij ontwikkeld door ondernemers, gebiedsorganisaties en de gemeente met het doel om Midden-Delfland als overkoepelend beeldmerk bekend te maken bij regiobewoners en inwoners. Het merk verbindt, ondersteunt en versterkt de activiteiten van partners. De stichting PUUUR Midden-Delfland is verantwoordelijk voor de activiteiten van de marketingorganisatie.
- Productmarketing is de marketing die ondernemers en gebiedsorganisaties zelf verrichten als ondersteuning van de eigen producten en activiteiten. Ondernemers en organisaties betalen zelf voor deze marketing en zorgen zelf dat de communicatie over hun producten op orde is. PUUUR Midden-Delfland ondersteunt de activiteiten als een overkoepelend 'moedermerk'. Voorbeelden van productmarketing zijn Delflandshof en Heerlijk van Dichtbij.

Programma 3: Beheer, verkeer en milieu

Beleidsveld beheer openbare ruimte

Partij: Mijn Partij

Pag.: 13

Vraag: Wij zijn blij dat er geluisterd is naar de raad dat er extra geïnvesteerd wordt in de openbare ruimte. Wij maken ons zorgen of deze impuls in 2022 gehaald gaat worden.

Deelt het college onze mening?

Reactie college

Wij waarderen de positieve ondersteuning vanuit de fractie van Mijn Partij!, maar onderschrijven niet de stelling dat de impuls in 2022 niet wordt gehaald. In deze begroting is gekozen voor realistisch begroten en programmeren. Dit geldt ook voor de impuls aan de openbare ruimte.

Partij: PvdA

Pag.: 20

Vraag: Mede doordat jongeren zich vervelen zien we steeds meer vandalisme op plekken waar jongeren bij elkaar komen. Ook het achterlaten van rommel levert steeds meer ergernis op. Dit resulteert o.a. in schoolpleinen, waar sommige speeltoestellen al lange tijd kapot zijn, waardoor de veiligheid voor de jonge kinderen geen vanzelfsprekendheid meer is en afval waar kinderen niet mee in aanraking mogen komen.

Reactie college

De fractie van de PvdA constateert dat speeltoestellen op schoolpleinen al langere tijd defect zijn en dat de schoolpleinen vervuilen. Ook wij betreuren dat. Schoolpleinen zijn echter geen openbare ruimte waar de gemeente verantwoordelijkheid voor draagt. De pleinen horen bij het terrein van de school. De scholen zijn ook zelf verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de pleinen en de speelvoorzieningen die hierbij horen. Om deze reden kiest een aantal scholen ervoor om hun plein af te sluiten buiten schooltijden.

Beleidsveld verkeer

Partij: D66

Pag.: 11

Vraag: Midden-Delfland heeft met de N223 één van de meest onveilige provinciale wegen van Nederland. Het is goed dat deze aangepakt wordt. Uiteraard zien we de herplant van de weggehaalde bomen snel terug. Als het aan D66 Midden-Delfland ligt moeten er meer verkeersmaatregelen genomen worden om de veiligheid rondom scholen te borgen.

Ook handhaving rondom het te hard rijdende (sluip)verkeer door en langs onze kernen is noodzakelijk.

Zijn er al gesprekken gevoerd met de bewoners van de Woudseweg over herplant locaties?

Reactie college

Eén van de voorwaarden bij de kapvergunning is dat de vergunninghouder de herplant afstemt met omwonenden en andere belanghebbenden. De provincie Zuid-Holland besteedde in het hele planvormingstraject al veel aandacht aan het betrekken van omwonenden. Bij het maken van het beplantingsplan betreft de provincie wederom de omwonenden. Recent zijn er inderdaad nog bewonersbijeenkomsten door de provincie georganiseerd waarin de plannen, inclusief de herplantlocaties, zijn toegelicht en besproken. De gemeente was hierbij ook vertegenwoordigd.

Partij: D66

Pag.: 11

Vraag: De gemeente investeert de komende jaren in het wegwerken van achterstanden in het onderhoud van wegen en stoepen. D66 Midden-Delfland pleit daarbij voor een impuls in het wandel- en fietsnetwerk. De meeste afstanden die we samen afleggen zijn relatief kort; de ruimtelijk- en milieuvriendelijkste opties moeten daarom worden beloond.

Ook de entrees van de kernen en centra kunnen zeker goede impulsen gebruiken.

Vragen:

- *Wanneer staat het verbeteren van de entrees van de dorpskernen op het programma? Waar bestaan deze verbeteringen uit?*
- *Welke concrete acties zijn er gepland om onze inwoners, ondernemers en bezoekers te laten kiezen voor milieuvriendelijke vervoersvormen?*

Reactie college

Entree dorpskernen

Op dit moment hebben wij in de meerjarenbegroting tot en met 2025 geen grote plannen opgenomen voor het verbeteren van de entrees van de dorpskernen. Wij nemen bebording bij de toegangen van de dorpskernen in ogenschouw. Wanneer nodig krijgt dit een opfrisbeurt.

Voor de dorpskernen Den Hoorn, Maasland en Schipluiden werken wij wel aan plannen voor de centrumvernieuwing. Aanpassing van de openbare ruimte is gekoppeld aan de planontwikkeling in deze gebieden. Ook lijkt het ons op dit moment raadzaam eerst de herstructurering van de N468 af te wachten.

Milieuvriendelijke vervoersvormen

Het college spant zich in om de openbaarvervoerlijnen die onze gemeente aandoen te behouden. Daarnaast zijn wij blij met de inzet van de MUS. Voor het overleg delen wij kennis en geven wij kennis door die wij via de MRDH en andere partijen ontvangen.

Daarnaast werken we regionaal samen aan het versterken van het fietsnetwerk en wandelpaden (*zie ook programma 1*). Voor het versterken van die routes benutten we de kansen in het buitengebied. Bij binnendorpse gebiedsontwikkelingen benutten we de kansen die zich voordoen voor fiets- en wandelverbindingen, zoals bij de Maaslandse Zoom.

Partij: Mijn Partij

Pag.: 13

Vraag: Ook is er geld gereserveerd voor het aanpassen van de Maassluiseweg/Oude Veiling. Echter, zeer recent heeft Maassluis aangegeven niet de aanpassingen op hun deel te doen inzake eenrichtingsverkeer. Hierdoor staat ons inziens de gehele reconstructie van deze weg on hold. Deelt het college onze mening?

Reactie college

Wij delen de mening van de fractie van de Mijn Partij niet als het gaat over het feit dat de gehele reconstructie van de Maassluiseweg niet doorgaat. Wij zijn in gesprek met het college van de gemeente Maassluis. Op 12 oktober hebben wij dat toegelicht in een [raadsinformatiebrief](#).

Partij: Mijn Partij

Pag.: 13

Vraag: Ook verzoeken wij het college om Maassluis hier ernstig over aan te spreken, immers door de toegenomen woningbouw door Maassluis is de extra overlast aanzienlijk toegenomen en zal nog aanzienlijk toenemen. Terwijl Maassluis de komende honderd jaar wel de inkomsten van de woningen ontvangt en Midden-Delfland met het probleem opzadelt.

Is het college bereid om Maassluis aan te spreken over hun standpunt?

Reactie college

Wij hebben eerder het college van Maassluis op hun standpunt aangesproken en blijven bereid dit nogmaals te doen. Dit blijkt o.a. ook uit de [raadsinformatiebrief](#) van 12 oktober met de stand van zaken rond maatregelen om de verkeersdruk op de Maassluiseweg en Oude Veiling te verminderen. In die brief deden wij het voorstel om een gezamenlijke bijeenkomst met de raden van de beide gemeenten te organiseren.

Partij: OGP

Pag.: 16

Vraag: Aan het einde van de middag slijt Midden-Delfland dicht met sluipverkeer. In de begroting zien we, dat er op de Zouteveenseweg middelen zijn ingezet om het verkeer positief te beïnvloeden. Hoe geeft het college invulling aan een integrale aanpak van het sluipverkeer?

Reactie college

Ons college kan het probleem van het sluipverkeer niet zelf integraal oplossen. Waar nodig en mogelijk nemen wij maatregelen, zoals de drempels Zouteveenseweg die recent zijn geplaatst. Door Rijkswaterstaat wordt momenteel een actueel onderzoek gedaan naar de belasting van het onderliggend wegennet. Met de regiogemeenten hebben wij aandacht gevraagd voor dit probleem, ook bij een verdere uitwerking van een mogelijk nieuwe Tracébesluit voor de A4.

Nieuwe technologieën zijn daarbij ook onderwerp van gesprek. Deze nieuwe technologieën, aangeduid als Smart mobility, kunnen mensen helpen om slimmer van deur tot deur te laten gaan.

Partij: OGP

Pag.: 16

Vraag: In de begroting zien we op diverse plaatsen stappen op het gebied van duurzaamheid, gelukkig zijn die ook veel breder gericht op klimaatverandering, inrichting en gebruik van ons landschap en de openbare ruimte. Tegelijk is een hele grote vraag de komende jaren hoe we onze inwoners kunnen helpen met de stappen die er gezet gaan worden. Nu al merken zij de effecten van hoge gasprijzen, energierekeningen en de overgang moet nog beginnen.

Wat doet het college de komende jaren om met onze inwoners deze opgave aan te gaan? En welke middelen stelt het college hiervoor beschikbaar?

Reactie college:

Wij leggen momenteel de laatste hand aan de transitievisie warmte (TVW). Hiermee stelt de gemeenteraad de route vast om in 2050 de woningen van de gasaansluiting los te koppelen. De TVW bevat de planvorming hoe we in 2030 al een eind op weg kunnen zijn naar dit einddoel. Dit jaar zijn hierover twee raadsinformatiebijeenkomsten geweest. De TVW wordt in de raadscyclus van december aangeboden. Met bewoners en onze partners (netbeheerders, WMD, EnergieC, e.d.) zijn wij in overleg over de transitie. Met een aantal gemeenten uit de regio loopt momenteel de aanbesteding voor een nieuw energieloket. Het belangrijkste criterium voor deze selectie is hoe goed het energieloket als strategisch partner in de TVW voor de gemeente kan dienen.

We weten nog niet wat dé energiebron van de toekomst wordt voor Midden-Delfland. Isoleren van woningen is voor de meeste bewoners een goede en belangrijke stap richting aardgas-vrij. Dit onderwerp heeft vanuit de huidige 'energiecrisis' veel aandacht en krijgt extra aandacht in onze communicatie. De gemeente heeft geen budget om grote subsidieprogramma's op te starten. Hiervoor zijn we afhankelijk van besluitvorming door het Rijk. We gebruiken ons budget voor acties om partijen strategisch bij elkaar te brengen, de energietransitie te faciliteren en te versnellen.

Wij gaan ook de komende jaren met behulp van een energieloket inwoners op verzoek adviseren over het transitie-gereed maken van hun woningen, zodat bewoners minder of geen aardgas meer nodig hebben. Daar waar mogelijk ondersteunen wij ook lokale gemeenschappelijke initiatieven.

Om huurwoningen verder transitie gereed te maken zoeken wij daar waar mogelijk samenwerking met Wonen Midden-Delfland. In de begroting 2022 hebben wij € 65.000,- opgenomen voor de start van de uitvoering van de plannen uit de TVW. Een voorbeeld hiervan is de doelgroepgerichte wijkaanpakken in samenwerking met het (nieuwe) energieloket. Voor maatregelen aan de woningen zijn in de begroting geen middelen opgenomen. Het Rijk stelt rechtstreeks middelen beschikbaar voor het verduurzamen van de woning.

Partij: D66

Pag.: 9

Vraag: Graag zien we meer actie bij het klimaatbestendig (laten) maken van huizen en wijken. Dezelfde transitie moeten we versnellen met gemeentelijke gebouwen zoals scholen en de bibliotheek. De laatste jaren zijn er goede stappen gezet om gebouwen beter te benutten, maar dit kan nog verder doorgezet worden.

D66 Midden-Delfland ziet een belangrijke taak voor de gemeente om in onze kernen meer werk te maken van klimaatadaptatie door vaker te kiezen voor meer groen, en bezaaide waterkanten ten behoeve van de biodiversiteit.

Vragen:

- Welke (communicatie)acties heeft het college genomen t.b.v. het klimaatbestendig laten maken van woningen?
- Welke energie labels hebben de scholen en gemeentelijke gebouwen in Midden-Delfland?
- Welke acties worden er ondernomen om deze te verbeteren?

Reactie college

Het [Duurzaamheidsprogramma fysiek domein Midden-Delfland 2020-2023](#) bevat verschillende actieprogramma's die in deze begroting 2022-2025 beleidsmatig zijn opgenomen. Tevens bevat dit de kaders voor het betrekken van inwoners en bedrijven bij de energie- en warmtetransitie. Hieronder vanuit die kaders een korte toelichting op de onderwerpen communicatie en energielabels.

Communicatieacties

Basis voor de communicatie is het energieloket; aangeduid als '[WoonWijzerWinkel](#)'. In het kader van de transitievisie warmte zijn het afgelopen jaar verschillende bijeenkomsten geweest waarbij de gemeente optrekt met partners als netbeheerders, EnergieC en Wonen Midden-Delfland in het kader van aardgasvrij maken van woningen, waarbij verbetering van isolatie een belangrijke stap is. Daarnaast wordt met diverse partijen samengewerkt in '[Klimaatkrachtig](#)'. Het Hoogheemraadschap van Delfland verstrekt subsidie voor maatregelen. Daarnaast werkt de gemeente samen met inwoners aan een klimaatvriendelijke inrichting van de openbare ruimte in de woonomgeving.

Energielabels

De energielabels van de gemeentelijke gebouwen variëren van D tot en met A. Aan de wettelijke energielabelvereisten wordt voldaan, bijvoorbeeld energielabel C bij kantoren. Onze gemeente heeft de ambitie energie te besparen én CO₂ te reduceren. Voor de gemeentelijke gebouwen zijn we in samenwerking met de provincie Zuid-Holland gestart met de ontwikkeling van een portefeuilleroutekaart (2022). Met deze routekaart krijgen de gemeentelijke panden een goed actueel onderbouwd en haalbaar plan, waarmee gewerkt kan worden aan het behalen van de CO₂-reductie doelen. Schoolbesturen worden gefinancierd vanuit het Rijk en zijn daarmee zelf verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van schoolgebouwen. Wij hebben op dit moment geen zicht op de verkregen energielabels voor die gebouwen.

Partij: Mijn Partij!

Pag.: 14

Vraag: Alle woningen binnen de gemeente vallen de komende jaren onder de spijtvrije energietransitie. Tijdens de gesprekken met inwoners is er vooral behoefte voor inwoners over advies. In de begroting zien wij hier niets van terug.

MijnPartij vindt dit geen verkeerde stap, immers inwoners worden niet gedwongen om maatregelen te nemen.

Deelt het college onze mening dat er in de begroting nog geen uitvoering aan de 1^e stappen van de energie transitie is genomen?

Reactie college

Het college deelt de mening van de fractie van Mijn Partij! niet dat in de begroting nog geen uitvoering aan de energietransitie is opgenomen. Beleidsmatig continueren we vanuit het kader van het [Duurzaamheidsprogramma fysiek domein Midden-Delfland 2020-2023](#) het bestaande beleid op o.a. de energievisie, de Regionale Energiestrategie (RES) en de TVW. De financiële middelen hiervoor zijn op dit moment beperkt. Hiervoor is de gemeente afhankelijk van financiële middelen die door het Rijk vanuit het Klimaatakkoord beschikbaar worden gesteld. Op dit moment wordt voor de uitwerking van de energie- en warmtetransitie gebruik gemaakt van een eerder ontvangen eenmalige Rijksuitkering van ongeveer € 200.000,- die in de jaarrekening 2020 als overlopende passiva is doorgeboekt.

Zoals bij de beantwoording van de vraag van de fractie van de OGP is aangegeven is in de begroting voor het jaar 2022 voor de TVW een bedrag van € 65.000,- opgenomen. In het verleden is wel met extra budget gewerkt aan de Energievisie. Beleidsmatig werken we als gemeente hard aan de uitwerking van het nationale [Klimaatakkoord](#), waarvan de energie- en warmtetransitie belangrijke onderdelen zijn.

De TVW wordt voor besluitvorming aangeboden in de raadsacyclus van december. Daarin is ondermeer opgenomen dat wij ons de komende jaren willen inzetten op het verder verduurzamen (aardgasvrij maken) van woningen. Wij begrijpen dat daarbij advies aan inwoners wenselijk is. Dat is ook tijdens de ontwikkeling van de TVW ter sprake gekomen en past binnen onze ondersteunende rol. De afgelopen jaren hebben wij al inspanningen gepleegd om de woningvoorraad in Midden-Delfland te verduurzamen. Ook kunnen inwoners advies vragen over het verder verduurzamen van hun woning bij het regionaal energieloket waarbij wij zijn aangesloten.

Momenteel is een aanbesteding voor een nieuw energieloket in de eindfase. Daarbij werken we samen met enkele buurgemeenten. Naar verwachting start deze nieuwe samenwerking begin 2022. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een eenmalige rijksuitkering én een subsidie van ongeveer € 30.000,- die bij de jaarrekening 2020 als overlopende passiva is doorgeboekt.

Naast deze plannen voor de woonomgeving werken we ook op andere vlakken aan de ondersteuning van de energietransitie. Hierbij wijzen wij graag op het [raadsbesluit gemeentegarantie JUVA](#) van 28 september 2021 en onze strategische rol als aandeelhouder in JUVA en daarmee onze rol in het Warmtenetwerk Westland (WNW). Hiermee ondersteunen wij de tuinbouwsector in de noodzakelijke structurele omschakeling naar een duurzame teelt. Tevens werken wij aan het optimaliseren van dakoppervlakken van bedrijfsruimten voor zonnepanelen, in het bijzonder bij het Bedrijvenschap Harnaschpolder.

Partij: D66

Pag.: 9

Vraag: D66 Midden-Delfland ziet een belangrijke taak voor de gemeente om in onze kernen meer werk te maken van klimaatadaptatie door vaker te kiezen voor meer groen, en bezaaide waterkanten ten behoeve van de biodiversiteit.

Welke acties worden er ondernomen om deze te verbeteren?

Reactie college

De gemeente Midden-Delfland heeft veel expertise over natuurvriendelijke oevers. Ecologisch specialisten van onze buitendienst leggen deze oevers aan en beheren ze zelf. In de natuurlijke oevers maken we een brede overgang van land naar water. Dit biedt de beste kansen voor biodiversiteit en wateropvang. De komende jaren leggen wij meer natuurvriendelijke oevers aan in onze dorpen. We kiezen hierbij altijd voor kansrijke plekken waar voldoende ruimte is.

In het [Duurzaamheidsprogramma fysiek domein Midden-Delfland 2020-2023](#) is als uitgangspunt opgenomen dat de klimaatadaptatieve inrichting van de openbare ruimte standaard het uitgangspunt is bij herinrichtingen en periodiek onderhoud in de openbare ruimte van wegen, straten e.d.

Voorbeelden zijn het loskoppelen van hemelwaterafvoer van het riool, groentegels, groenstroken.

Partij: PvdA

Pag.: 20

Vraag: Naast het openbaar groen is ons groene karakter ook afhankelijk van groene tuinen. Helaas zijn nog steeds veel tuinen betegeld. De PvdA is benieuwd wat de plannen van het college zijn om groene tuinen te stimuleren.

Reactie college

De gemeente neemt deel aan Stichting Steenbreek (voorheen Operatie Steenbreek). Voor het vergroenen van privétuinen is geen budget beschikbaar. Wel geven wij inwoners advies op dit gebied en informeren hen over subsidiemogelijkheden bij andere overheden en organisaties, zoals het [Programma Klimaatkrachtig Delfland](#). Wij zetten actief in op acties in de openbare ruimte.

Voorbeelden zijn de [boomspiegeltuintjes](#) in de dorpen en de recent gerealiseerde geveltuintjes bij de Oude Veiling in Den Hoorn. Deze acties passen binnen het onderhoudsbudget voor de openbare ruimte. Bewustwording van het belang van groen en klimaatadaptatie zijn hierbij belangrijk.

Partij: OGP

Pag.: 17

Vraag: De waarde van grondstoffen is goed zichtbaar gemaakt op de 'begroting in één oogopslag'. De cijfers door het jaar heen zijn minder duidelijk.

Op welke manier kan het college de bewoners nog beter informeren over de kosten en baten van afval?

Reactie college

De begroting in één oogopslag is een middel om inwoners te informeren. Wij informeren bewoners over kosten en baten bij aanpassingen van beleid en sluiten ook regelmatig aan bij algemene campagnes. Bij deze campagnes worden de kosten en baten van afval betrokken. Voorbeelden van recente publicaties zijn: de invoering van zijbelading en het uitvoeren van winterdiensten waarbij de frequentie van het ledigen van gft-containers wordt aangepast. Naast de structurele communicatie is een verdere uitbreiding van publiekscampagnes niet voorzien.

Programma 4: Onderwijs

Partij: CDA

Pag.: 3

Vraag: Zowel het onderwijs als de gemeente hebben eenmalig middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (npo) van de rijksoverheid toegekend gekregen om eventuele achterstanden, vanwege corona, bij kinderen weg te werken en zo nodig hulp aan kinderen binnen het onderwijs te bieden. Juist in deze tijd is het belangrijk dat er een goede samenwerking is tussen het MT en het onderwijs zodat er tijdig hulp wordt ingezet wanneer een kind hulp nodig heeft.

Vraag: is het college bereid om voor het einde van 2021 de raad te informeren over de inzet van de NPO middelen en wat er gedaan wordt met de NPO middelen om de vraag op jeugdhulp vanuit het onderwijs te beperken.

Reactie college

Ja, wij houden de gemeenteraad op de hoogte bij concrete ontwikkelingen rondom de NPO-middelen. Wij verwachten hierover voor het einde van 2021 te kunnen rapporteren.

Partij: OGP

Pag.: 17

Vraag: Het Nationaal Plan Onderwijs heeft behalve aan scholen ook aan gemeentes middelen beschikbaar gesteld om leerlingen die achterstanden hebben opgelopen extra te kunnen ondersteunen. Tot onze verbazing is van de 350.000 euro, 100.000 euro aan het maatschappelijk team beschikbaar gesteld en niet aan de scholen. Naar aanleiding van de technische vragen kunnen we constateren dat er een plan gemaakt is met de scholen over de besteding van dit geld.

Waarom is er geen creatieve opzet gemaakt om die 350.000 volledig aan het onderwijs te besteden?"

Reactie college

Het is een misverstand ervan uit te gaan dat de middelen die in het kader van het NPO aan gemeenten worden toegekend, aan scholen beschikbaar dienen te worden gesteld. Scholen ontvangen voor hun aandeel en inzet zelf rijksmiddelen in het kader van het NPO-gelden. In totaal gaat het voor de scholen in Midden-Delfland om 3,4 miljoen euro voor de genoemde periode.

De inzet van de gemeentelijke middelen is bedoeld om aanvullend op de verantwoordelijkheden en inzet van scholen in te zetten op het tegengaan van gesignaleerde achterstanden als gevolg van de coronacrisis bij kinderen en jongeren in de gemeente. Daarbij kijken we bijvoorbeeld naar problemen die ontstaan zijn in gezinssituaties door Corona, bewegingsarmoede en taal-/spraakontwikkeling van kinderen in de voorschoolse fase. Om die reden ontwikkelen wij plannen in samenwerking met de scholen en organisaties voor Kinderdagopvang (VVE), het Maatschappelijk Team en de Jeugdgezondheidszorg.

Voor het einde van het kalenderjaar ambiëren wij een plan gereed te hebben. Al voordat er sprake was van de NPO-middelen hebben wij geïnvesteerd in versterking van het Maatschappelijk Team. Hiermee acteren wij op de toegenomen problematiek en complexiteit van de zorgvragen onder schoolgaande jongeren en hun gezinssituatie in de coronacrisis. Door tijdig het maatschappelijk team uit te breiden kunnen we adequaat inspelen op de achterstanden die zijn ontstaan door Corona (zie voor een uitgebreide toelichting onze [raadsinformatiebrief](#) van 25 mei 2021 (toelichting op de tweede periodieke begrotingswijziging)). Schooldirecteuren hebben o.a. om een grotere capaciteit van ons maatschappelijk team gevraagd.

Partij: ChristenUnie

Pag.: 7/8

Vraag: In de programmabegroting (halverwege pagina 8) staat: "In Schipluiden zetten we volgende stappen in een passend niveau van de huisvesting van scholen en maatschappelijke voorzieningen."

In antwoord op technische vragen geeft u aan dat de scholen in Schipluiden op basis van de kentallen voor de leerlingenprognoses 6 lokalen meer hebben dan zij op basis van de kentallen nodig hebben.

Als ChristenUnie plaatsen wij daar vraagtekens bij. Het lijkt er op dat het door het college gehanteerde begrip "passend niveau van de huisvesting van scholen" uitsluitend gebaseerd is op de kentallen voor leerlingenprognoses. De kwaliteit van het onderwijs speelt hierin blijkbaar geen rol.

- Kan het college aangeven wat hier wordt bedoeld met passend niveau van de huisvesting van scholen?

- Is het college het met ons eens dat bij de invulling van het begrip “passend niveau van de huisvesting van scholen” het door de school gehanteerde onderwijsconcept mede bepalend moet zijn voor de invulling van dit begrip?
- Is het college bereid om hier in overleg met de scholen te komen tot een goede oplossing? Dit in het belang van de kinderen.

Reactie college

Met een passend niveau van onderwijshuisvesting beogen we dat de capaciteit aan onderwijshuisvesting is afgestemd op de huidige en toekomstige behoefte, gegeven de verwachte aantallen leerlingen.

Wij zijn het met de fractie van de ChristenUnie eens dat het gehanteerde onderwijsconcept mede bepalend is voor de ruimte die de basisscholen in Schipluiden nodig hebben. Reden waarom wij in goed overleg met de betreffende schoolbesturen de mogelijkheden uitwerken om te komen tot toekomstbestendige scholen in dat dorp.

Partij: D66

Pag.: 10

Vraag: De komende twee jaar hebben gemeenten vanuit het rijk de opdracht gekregen om bij kinderen de achterstanden, opgelopen tijdens de lockdown, weg te werken.

D66 Midden-Delfland ziet dat deze achterstanden niet alleen cognitief zijn; ook de sociale aspecten moeten we niet vergeten.

- Kan het college toezeggen dat de voorgenomen bezuinigingen op onderwijsgebouwen (Schipluiden) geen invloed zullen hebben op keus van onderwijs?
- Kan het college aangeven wat er concreet bedoeld wordt met “Wij ondersteunen het onderwijs via het lokaal onderwijsbeleid.”?

Reactie college

Huisvesting en keuze van onderwijs zijn twee los van elkaar staande begrippen. Het gaat er ons primair om dat de capaciteit aan onderwijshuisvesting in Schipluiden is afgestemd op de toekomstige behoefte, gegeven de verwachte aantallen leerplichtige kinderen. Dit vraagstuk staat dus los van de keus van onderwijs.

Naast de Rijksbijdragen die scholen ontvangen voor hun werk krijgen zij via de subsidie ‘lokaal onderwijsbeleid’ jaarlijks een extra bijdrage van onze gemeente. Deze bijdrage maakte het voor de scholen mogelijk om meer aandacht te besteden aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

Programma 5: Sociaal Domein en Welzijn

Beleidsveld sociaal domein

Partij: CDA

Pag.: 2/3

Vraag: Is het nog steeds kloppend dat er kinderen direct worden doorverwezen naar duurdere specialistische zorg zonder dat de kinderen eerst worden geholpen door het maatschappelijk team.

Reactie college

In de [raadsinformatiebrief](#) van 25 mei 2021 zijn de maatschappelijke ontwikkelingen beschreven die leiden tot een hoge werkbelasting bij het maatschappelijk team. Om te voorkomen dat die hoge belasting zou leiden tot wachtlijsten, danwel een toename van de verwijzingen naar de geïndiceerde zorg, is er voor gekozen de flexibele schil te versterken. Deze versterking is deels opgenomen in de tweede periodieke begrotingswijziging in 2021 en deels in de begroting 2022. Hiermee is de situatie van een toename van de verwijzingen naar de geïndiceerde zorg wegens capaciteitsproblematiek bij het maatschappelijk team voorkomen.

Partij: ChristenUnie

Pag.: 6

Vraag: Recent ontvingen alle raadsfracties een brief van de huisartsenpraktijk in Schipluiden om samen de mogelijkheden te bekijken voor alternatieve huisvesting. De huidige huisvesting is, vanwege de toegenomen vraag naar eerstelijnszorg, niet meer toereikend. Naar ons idee een legitieme vraag. Immers, met een toenemende zorgvraag neemt ook de vraag naar personeel en ruimte toe. Over een vergelijkbaar probleem in Den Hoorn hebben we enkele maanden geleden in commissieverband met elkaar gesproken.

- Is het college bekend met de noodkreet van de huisartsenpraktijk in Schipluiden?
- Is het college bereid om, samen met de huisartsenpraktijk, te zoeken naar een daadwerkelijke oplossing.
- Kan het college aangeven wat de stand van zaken is rond de zoektocht naar adequatere huisvesting van de huisartsenpraktijken in Den Hoorn?
- Zijn er, voor zo ver het college bekend, vergelijkbare problemen in Maasland?

Reactie college:

Ja, wij zijn bekend met de knelpunten die de huisartsenpraktijk in Schipluiden ervaart. We zien dat de vraag naar huisvesting van huisartsen een landelijk probleem is. Midden-Delfland is hier niet uniek in. Huisarts is een vrij beroep. Huisartsen zijn daarmee primair zelf verantwoordelijk voor huisvesting in de vestigingsplaats. Uiteraard hechten wij er als gemeentebestuur belang aan om voldoende capaciteit aan huisartsen beschikbaar te hebben voor de bewoners van onze dorpen. Om die reden wordt met de huisartsenpraktijk meegedacht over mogelijkheden voor de huisvestingsproblemen. Gezien de schaarste van grond is dit voor ons allemaal een grote uitdaging.

Voor wat betreft het ruimteprobleem van de huisartsenpraktijk (HAP) in Den Hoorn heeft de Stichting Wonen Midden-Delfland (WMD) zich gecommitteerd tot het vinden van een oplossing voor het ruimtetekort binnen het huidige pand (gezondheidscentrum Koningin Julianaplein). De gemeenteraad is hierover geïnformeerd in het [raadsvoorstel](#) van 21 juni 2021 over herontwikkeling van de Hoornbloem. WMD is met de huisartsen en overige gebruikers van het pand in gesprek om ruimte te creëren voor de huisartsen door het verplaatsen van andere gebruikers naar ruimtes op de eerste etage. We blijven met WMD en de HAP's in gesprek om de voortgang hierin te volgen en te bezien of dit voldoende perspectief op een duurzame oplossing biedt.

We hebben tot nu toe geen signalen van vergelijkbare problemen vanuit Maasland ontvangen. Eind november staat een breed overleg gepland van de wethouder zorg met alle huisartsenpraktijken in Midden-Delfland. Daarbij zal onder meer gesproken worden over lange termijn vraagstukken, waaronder de impact van demografische trends (zoals de vergrijzing) op de toekomstige behoefte aan huisartsenzorg.

Partij: D66

Pag.: 10

Vraag: De GGD stelt dat 40% van onze inwoners wel eens eenzaam is. Bij ruim 10% wordt het als ernstig ervaren. Dat zou niet mogen in Midden-Delfland. Ook maken wij ons zorgen om de vaak verborgen armoede waar we allen oog voor moeten hebben.

Mede hierom juicht D66 Midden-Delfland het toe dat het gemeentelijk maatschappelijk team wordt

uitgebreid. Het is goed dat er gewerkt wordt aan het verzamelen van informatie om ook gericht armoede en eenzaamheid tegen te gaan.

In hoeverre is het huidig maatschappelijk team in staat hulp en begeleiding te bieden tegen eenzaamheid en armoede?

Reactie college

Het ervaren van eenzaamheid is zeer persoonlijk. Eenzaamheid komt in alle lagen van de samenleving voor en treft jong en oud. Het Maatschappelijk Team (MT) en het cluster Wmo, dat deel uitmaakt van hetzelfde team hebben hierin zeker een rol en mogelijkheden. De consulenten (Wmo) of de zorgprofessionals (MT) vangen eventuele signalen van eenzaamheid op tijdens een huisbezoek. Deze signalen zetten zij met toestemming van de hulpvrager door aan bijvoorbeeld de Stichting Welzijn Midden-Delfland (SWMD). Ook eventuele signalen van armoede kunnen door het MT en het cluster Wmo gesignaleerd worden. Zij attenderen inwoners op de voorzieningen die op het gebied van armoede beschikbaar zijn in Midden-Delfland. Ook is er een nauwe samenwerking met de consulenten van werk en inkomen.

De aanpak van eenzaamheid kunnen we als gemeente niet alleen. Daar hebben we de gehele Midden-Delflandse samenleving voor nodig, van ondernemers tot inwoners die elkaar helpen bij het tegengaan van eenzaamheid. Maar ook degene die zich eenzaam voelt, moet beseffen dat hij/zij zelf ook aan zet is om de eenzaamheid te doorbreken.

SWMD is één van de (subsidie)partners die activiteiten organiseert voor kwetsbare inwoners, ook voor mensen die zich eenzaam voelen. De lijnen tussen het MT en SWMD zijn kort. Zij weten elkaar te vinden en bij vragen van inwoners door te verwijzen naar passende hulp. Naast maatschappelijke organisaties kunnen ook particuliere initiatieven bijdragen aan een klimaat waarin eenzaamheid wordt voorkomen. Een mooi voorbeeld is AH in Schipluiden. De filiaalhouder organiseert elke dinsdagochtend een koffietafel voor ouderen. Hij haalt en brengt deze ouderen weer thuis met de AH-bus.

Onlangs is de jaarlijks terugkerende week tegen eenzaamheid geweest. In Midden-Delfland is een startbijeenkomst 'Samen tegen eenzaamheid' georganiseerd om de aanpak van eenzaamheid met het maatschappelijk middenveld en ondernemers te bespreken. Ook is er een werkgroep Eenzaamheid actief.

Partij: VVD

Pag.: 23

Vraag: Door de rekenkamer is geconstateerd dat de informatievoorziening richting raad sterk verbeterd zal moeten worden. Zonder goede informatie is sturing simpelweg niet mogelijk. Wij verwachten dan ook dat deze informatievoorziening de komende jaren aangepakt wordt, zodat het debat gevoerd kan worden op basis van feiten en dat wij als raad echt in staat worden gesteld goed te evalueren wat de door ons voorgestelde veranderingen daadwerkelijk hebben opgeleverd. De VVD is een partij die rationele beslissingen maakt op basis van onderzoek, feiten en cijfers. Wij blijven ons dan ook inzetten voor betere sturingsinformatie en meer controle.

Reactie college

De aanbevelingen over de informatievoorziening omtrent jeugdzorg worden opgepakt en daarmee verbeterd de informatievoorziening richting de gemeenteraad. Naar aanleiding van de aanbevelingen van het [rekenkamerrapport](#) zullen deze inspanningen verder geïntensiveerd worden. In de eerstvolgende raads werkgroep wordt hierover het gesprek gevoerd met de leden.

Beleidsveld welzijn

Partij: ChristenUnie

Pag.: 7

Vraag: Bibliotheek. Onze indruk is dat een deel van de bezuiniging is afgewenteld op de basisscholen in Maasland en Schipluiden. De vraag rijst of één steunpunt per dorpskern toch niet efficiënter is.

- Kan het college aangeven wat globaal de extra kosten zouden zijn als wij in Maasland en Schipluiden zouden overgaan tot één steunpunt?
- Zijn er nog andere obstakels om te komen tot één steunpunt per dorpskern?
- Wat zijn de mogelijkheden om over te gaan tot een kleinere huisvesting van de bibliotheek in Den Hoorn?

Reactie college:

Na het besluit van het bibliotheekbestuur om als gevolg van de bezuinigingsopgave de steunpunten in Maasland en Schipluiden te sluiten dreigde een aanbod voor de inwoners voor wie een bibliotheek 'dichtbij' belangrijk is (jeugd en ouderen) in deze dorpen te verdwijnen. Het bibliotheekbestuur is, om een aanbod voor jeugd te houden in deze dorpen, in overleg met de basisscholen de 'Bibliotheek op school' gestart. Uit de reacties van de scholen blijkt nu dat deze manier van samenwerking door de scholen als nog waardevoller wordt ervaren dan de vroegere bibliotheekbezoeken. Het aanbod vanuit de bibliotheek kan in dit concept beter worden toegespitst op de vraag welk aanbod de verschillende groepen op school nodig hebben. Een aanbod op maat dus.

Voor het benodigde automatiseringssysteem voor uitleen (Schoolwijs), de wisselcollectie en de inzet van een leesconsulent betalen de scholen een deel van de kosten voor deze inzet, afgestemd op de omvang van de betreffende school. Voor ouderen heeft het bibliotheekbestuur in de dorpen Maasland en Schipluiden gezorgd voor een onbemend uitleenpunt.

De kosten van een steunpunt bestaan naast de mogelijkheden van huisvesting (huur) en bezetting (personeelskosten) ook uit het in stand houden van een redelijke collectie. Als gevolg van de bezuinigingsopgave kwam het bibliotheekbestuur tot de conclusie dat het behouden van deze steunpunten financieel onhaalbaar was. Om te zorgen dat de bibliotheek haar functies rond o.a. laaggeletterdheid, cursussen, ontmoeting en debat etc. kan blijven uitvoeren is een zekere ruimte noodzakelijk. De bibliotheek hecht dan ook aan het behoud van de huidige bibliotheeklocatie in Den Hoorn. Een kleinere huisvesting is daarbij geen wenselijke optie.

Partij: ChristenUnie

Pag.: 7

Vraag: De gemeente Westland heeft voor maatschappelijke organisaties die door de coronacrisis getroffen zijn een subsidieregeling ingesteld. De gemeente Westland wil met de regeling voorkomen dat de coronacrisis leidt tot beëindiging van activiteiten van deze organisaties (WOS 14-1-2021).

- Is het bij het college bekend of er in Midden-Delfland behoefte is aan een dergelijke regeling?
- Indien de behoefte er blijkt te zijn, is het college dan bereid de mogelijkheden hiertoe te bekijken?

Reactie college:

Wij hebben in onze gemeente korte lijnen met onze inwoners, initiatiefnemers, verenigingen en organisaties binnen de sector Kunst en Cultuur. Op basis van die contacten en inventarisaties in het veld hebben wij onze lokale culturele infrastructuurverenigingen ondersteund met noodsteungelden vanuit de Covid-19 crisis. In het najaar 2020 en voorjaar 2021 zijn twee noodsteunrondes door ons uitgezet. In de [raadsinformatiebrief](#) van 8 december 2020 en de [raadsinformatiebrief](#) van 15 juni 2021 hebben wij de raad hiervoor geïnformeerd. Uiteraard houden wij nog altijd goed contact met onze culturele partners. We zien dan ook dat er geen noodzaak is voor een dergelijke regeling in Midden-Delfland.

Partij: D66

Pag.: 10

Vraag: Als het aan D66 Midden-Delfland ligt, vinden culturele activiteiten en festiviteiten zoveel mogelijk plaats; op gepaste wijze in tijden met beperkingen. Culturele bijeenkomsten zijn goed voor de onderlinge verbondenheid en dragen bij in het contact tussen onze inwoners en ondernemers. Het is het uitgelezen kans om onze mooie gemeente nog verder op de kaart te zetten en de middenstand te laten profiteren. In omliggende gemeenten zijn er passen waarmee laagdrempelig meegedaan kan worden aan cultuur- of maatschappelijk activiteiten. Is er door het college onderzoek gedaan naar de invoering hiervan in Midden-Delfland? Zo ja, wat is de uitkomst?

Reactie college

Ja, in 2017/2018 is er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor de invoering van een (lokale) pas waarmee laagdrempelig mee kan worden gedaan aan culturele en/of maatschappelijke activiteiten. Voor de benodigde investering, toentertijd geraamd op circa € 30.000,- tot € 35.000,- op jaarbasis, exclusief de uitvoeringskosten was toentertijd geen budget beschikbaar. Er is om die reden geen verdere actie ondernomen.

Partij: D66

Pag.: 10

Vraag: Welke actieve acties heeft het college ondernomen om scholen bij het invullen van een kunst en cultuurprogramma?

Reactie college

Het college ondersteunt de lokale scholen bij kunst en cultuuractiviteiten door het Cultuurmenu. In het najaar 2019 is dit in samenwerking met de scholen en organisaties voor de komende drie schooljaren met elkaar afgesproken. De plaatselijke culturele organisaties verzorgen voor elke groep op de basisschool een activiteit, zodat ieder kind van kunst en cultuur in Midden-Delfland kan genieten. Het Cultuurmenu is een lokale samenwerking tussen de scholen, lokale organisaties en de gemeente.

Partij: OGP

Pag.: 15/16

Vraag: Tijdens allerlei openingen van culturele manifestaties hebben diverse leden van het college prachtige dingen gezegd over het nut van cultuur: verbinding en het stimuleren van sociale cohesie. De praktijk is anders, dus wij stellen opnieuw de vraag: Wat gaat het college concreet doen om culturele initiatieven te stimuleren?

Reactie college

Ondanks de belemmeringen als gevolg van de coronacrisis is het culturele veld in Midden-Delfland er goed in geslaagd in 2021 initiatieven te ontwikkelen en uit te voeren. Het Cultuurmenu, onder de vlag Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) op de lokale basisscholen is herstart, nieuwe activiteiten zijn door vrijwilligersorganisaties opgezet en wij hebben een Cultuurvisie vastgesteld. In 2022 gaan wij aan de slag met het verder door ontwikkelen van het Cultuurmenu (CMK). Daarnaast is onze ambitie om het culturele veld met actieve vrijwilligers verder te stimuleren. Met de inzet van het stimuleringsbudget vanuit de regeling Kunst, Cultuur en Sociale Verbinding 2022 hopen we (ver)nieuwe(nde) activiteiten te kunnen ondersteunen. Met de gemeentelijke subsidieregelingen Muziekvereniging en Zangverenigingen en de structurele subsidies aan musea en historische verenigingen stimuleren wij de verenigingen om hun activiteiten te continueren en concerten op te zetten.

Programma 6: Economische en sociale zaken

Beleidsveld sociale zaken

Partij: CDA

Pagina: 3

Vraag: Op 1 januari 2022 zal de nieuwe wet inburgering worden ingevoerd. Hoe wordt deze wet uitgevoerd in MD, worden er vanuit het Rijk extra financiële middelen toegekend, welke veranderingen vinden er plaats voor de statushouders en welke rol kan Stichting Welzijn Midden Delfland hierin spelen?

Reactie college:

Van het Rijk ontvangt de gemeente een extra vergoeding voor de uitvoering, op basis waarvan extra budget is opgenomen in de begroting. Deze rijksvergoeding loopt tot 2024 op naar € 85.000,-. Naast deze uitvoeringskosten ontvangen we in 2022 vanuit het Rijk een bedrag ten behoeve van de bekostiging van de inburgeringsvoorzieningen. Voor Midden-Delfland is dit een voorlopige bijdrage van € 122.000,-. De structurele bekostiging hiervoor is nog niet bekend.

Vanaf 1 januari 2022 heeft de gemeente de regie over het volledige inburgeringstraject van de statushouder. In het oude inburgeringsstelsel vindt het leren van de taal nog buiten ons zicht plaats, namelijk bij een taalschool waar de statushouder zelf een contract mee afsluit. Op dit moment zijn wij bezig met het inkopen van de verschillende onderdelen van de nieuwe wet. Onderdelen zijn o.a. leerroutes, maatschappelijke begeleiding, training financiële zelfredzaamheid, de module arbeidsmarktparticipatie en het participatieverklaringstraject. Bij de eisen die wij aan deze onderdelen stellen is alle in de afgelopen jaren verzamelde informatie meegenomen. Tevens geldt voor al deze onderdelen dat wij aangeven dat bij het formuleren van het nieuwe aanbod de mening van statushouders moet worden meegenomen. Daarnaast nemen wij bij alle onderdelen van de nieuwe wet op dat de dienstverlening regelmatig moet worden geëvalueerd, waarbij ook de mening van de statushouder zelf belangrijk is.

Op dit moment zijn we in gesprek met SWMD over welke rol zij kunnen spelen bij de invulling van de verschillende taken die gemeenten krijgen op het moment dat de wet in werking treedt. We bekijken bijvoorbeeld op welke manier SWMD kan bijdragen aan de maatschappelijke begeleiding van statushouders of de invulling van het participatiedeel van de verschillende leerroutes. Hierbij verkennen we eerst of dit past binnen de huidige subsidie. Daarnaast houden we de optie open om SWMD als onderaannemer in te zetten bij partijen die de verschillende onderdelen van de nieuwe wet voor ons gaan uitvoeren. Die partijen gaan hierover binnenkort met SWMD in gesprek.

Partij: PvdA

Pag.: 19

Vraag: De PvdA zou graag zien dat er meer maatwerk komt voor inwoners met een laag inkomen of een gemiddeld inkomen met bijvoorbeeld hoge zorgkosten.

Reactie college

Wij delen het belang dat de fractie van de PvdA benoemt voor het hebben van voldoende aandacht voor armoede en stille armoede. Om die reden beschikt de gemeente over een breed pakket aan armoedeverorzieningen. In onze [raadsinformatiebrief](#) van 23 maart 2021 is de raad geïnformeerd over de beschikbare regelingen en voorzieningen en het gebruik hiervan door onze inwoners.

Programma 7: Ruimtelijke ordening, ontwikkeling en volkshuisvesting

Beleidsveld ruimtelijke ordening

Partij: Mijn Partij!

Pag.: 12

Vraag: Aandachtspunt in de begroting is de nieuwe omgevingswet die per 1 juli 2022 van kracht wordt. Niemand heeft daar geheel goed zicht op. De verwachting is wel dat het voor de aanvrager eenvoudiger en duidelijker wordt. Voor de gemeente zal het meer inspanning vragen. Hierdoor wordt verwacht dat de legeskosten aanzienlijk kunnen stijgen. Hiervan is in de begroting nog niets terug te vinden en wat waarschijnlijk tot hogere kosten voor de gemeente zal leiden.

Is het college het met ons eens dat de omgevingswet tot meer inspanning en meer legeskosten zal leiden?

Reactie college:

Wij onderschrijven de mening van de fractie van Mijn Partij! dat de Omgevingswet een hoge inspanning vraagt bij de invoering en de komende jaren bij de verdere implementatie. Onduidelijk is nog of deze extra inspanning leidt een hogere legesopbrengst. Ook is nog geen duidelijkheid over de compensatie voor de implementatiekosten vanuit het Rijk.

De exacte invulling van de processen implementatie van de Omgevingswet worden nu door ons uitgewerkt. De ambtelijke inzet voor het uitvoeren van deze processen en de daaraan gekoppelde leges brengen wij hierbij ook in beeld. In de eerste helft van 2022 wordt hierover een raadsvoorstel opgesteld. Het is nu nog te vroeg om hierover te kunnen zeggen wat er gaat veranderen. Deze onduidelijkheid heeft meerdere oorzaken. Allereerst is sprake van een wijziging in het aantal situaties waar leges voor geheven kunnen worden. Landelijk is hierbij de verwachting dat de grondslag voor legesheffing veel beperkter wordt en gemeenten minder legesinkomsten zullen krijgen. In onze begroting is hierop reeds geanticipeerd.

Daarnaast is sprake van een fluctuerend aantal aanvragen. De huidige ambtelijke bezetting is gebaseerd op een relatief beperkt aantal aanvragen. Bij een hoger aantal aanvragen kan in theorie sprake zijn van een stijging van de legesramingen. Die hogere opbrengst is tegelijkertijd weer noodzakelijk als dekking voor de extra ambtelijke capaciteit.

Beleidsveld volkshuisvesting

Partij: OGP

Pag.: 16

Vraag: We zien in de dorpen de bouwactiviteiten en de locaties waar het college van plan is huizen te bouwen binnen de contouren. De Maaslandse Zoom, het centrum van Schipluiden, De Kreek in Den Hoorn passeren; daar geeft het college op basis van de woonagenda invulling aan zijn ambitie. De breed gesteunde motie "Woninginstrumenten in zicht" gaat inzicht geven in welke instrumenten slim en effectief zijn om het maximale voor onze inwoners te doen, want OGP heeft als opvatting: niet bouwen in het groen. We moeten dus op een creatieve wijze zoeken naar de mogelijkheden in de dorpen.

Op welke locaties zijn er nog wooninstrumenten toepasbaar? Op welke creatieve wijze denkt het college invulling te geven aan de woonagenda?

Reactie college

Wij ondersteunen de mening van de fractie van de OGP dat niet in het groen binnen het BPL gebouwd mag worden. De nieuwbouwlocaties die nog (verder) ontwikkeld worden zijn allen gelegen binnen de dorpskernen. Locaties zijn de plek van de voormalige Magneet, centrum Maasland, de Maaslandse Dam en Commandeurspolder IV in Maasland. In Schipluiden betreft het centrum Schipluiden, tweede fase Keenenburg V (inclusief locatie Johannahoeve) en de Zuidrand. In Den Hoorn wordt nog gewerkt aan de ontwikkeling van de vierde fase van De Kreek, Woudselaan, centrumplan Den Hoorn, café Delfland, Bedrijvenschap, Wonen op Zuidhoorn en Equestrium.

Het overzicht van wooninstrumenten, inclusief best practices van andere gemeenten, dient als belangrijke input voor de nieuwe woonagenda. Dit zijn mogelijk toepasbare instrumenten met de nodige creatieve gemeentelijke opties, die kunnen bijdragen aan de aanpak van problemen op de woonmarkt. Aanvullende creatieve opties zijn ons niet bekend. De gemeenteraad wordt betrokken bij de invulling van de woonagenda via de reeds geplande raadsinformatiebijeenkomst en de raads werkgroep Wonen. Op basis van de uitkomsten van deze bijeenkomsten kan bepaald worden welke instrumenten voor welke locaties en doelgroepen geschikt zijn voor toepassing in onze gemeente.

Partij: PvdA

Pag.: 19

Vraag: Doorstroming komt nog steeds moeilijk op gang en de PvdA vraagt zich af of er gesprekken worden gevoerd met ouderen over doorstroming en of deze gesprekken iets opleveren. Is er bijvoorbeeld een lijst van mensen die willen doorstromen naar één van de toekomstige bouwprojecten en kan daar t.z.t. rekening mee worden gehouden.

Reactie college

De gemeente heeft over dit onderwerp afspraken gemaakt met Wonen Midden-Delfland (WMD) en met de beide huurdersverenigingen. WMD doet seniorenchecks bij huurders van 85 jaar en ouder. Een medewerker met technische kennis bezoekt de woning en gaat in gesprek. De medewerker acteert op onveilige situaties in de woning en heeft een signalerende rol voor mogelijke sociale vraagstukken. In de gesprekken worden tevens verhuishwensen betrokken. In het afgelopen anderhalf jaar zijn er minder gesprekken gevoerd dan was gepland vanwege COVID-19.

Bij het opstellen van de Woonagenda in 2016 heeft de gemeente samen met o.a. de Stichting Welzijn Midden-Delfland drie woonmarkten voor senioren gehouden; in elk dorp één. Tijdens deze woonmarkten zijn veel gesprekken met ouderen gevoerd over doorstroming; ook met bewoners van koopwoningen. De ervaring leert dat in een algemeen gesprek de verhuishwens veelal groter lijkt dan wanneer concreet 'puntje bij paaltje' komt. Verhuizen blijkt vaak gevoelig te liggen bij ouderen. Dit soort gesprekken kunnen niet te 'sturend' worden gevoerd. Een lijst is mede hierom en ook vanuit de beperkingen van de privacywetgeving niet beschikbaar.

Partij: MijnPartij!

Pag.: 12/13

Vraag: Het college geeft aan dat de afgelopen 3,5 jaar er 200 woningen gerealiseerd zijn en dat er van 200 woningen belangrijke stappen doorlopen zijn. Men noemt de gebieden De Kreek, Maaslandse Dam, en Hof van Keenenburg. Dit zijn allemaal locaties welke al tot woningbouw bestemd waren voordat het collegewerkprogramma in 2018 vastgesteld werd.

We kunnen dus wederom vaststellen dat de 700 woningen die het collegewerkprogramma voorstelde bij lange na niet gehaald gaan worden.

Is het college het met ons eens dat er van de 700 geplande woningen tot op heden (behalve Maaslandse Zoom) geen nieuwe locaties bijzitten? Kan het college aangeven in hoeverre er in 2021 kavels zijn uitgegeven? Immers, in de begrotingsbehandeling van vorig jaar waren 89 woningen toegezegd.

Reactie college

Nee, het college deelt die mening niet. Behalve de Maaslandse Zoom zijn er ook andere nieuwbouwlocaties die momenteel ontwikkeld worden. In Maasland gaat het om de plek van de voormalige Magneet, centrum Maasland, de Maaslandse Dam en Commandeurspolder IV. In Schipluiden betreft het centrum Schipluiden, tweede fase Keenenburg V (inclusief locatie Johannahoeve) en de Zuidrand. In Den Hoorn wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de vierde fase van De Kreek, Woudselaan, centrumplan Den Hoorn, café Delfland, Bedrijvenschap, Wonen op Zuidhoorn en Equestrum. Dit zijn deels locaties die al in procedure waren en deels ook nieuwe locaties.

In de begroting 2021 staat in de tekst van programma 7 (beleidsveld grondzaken) aangegeven dat we vanuit de gemeentelijke grondexploitatie voor 59 woningen verwachten gronden uit te geven. Bij de technische beantwoording is vorig jaar een verkeerd aantal van 89 woningen gecommuniceerd. Van het aantal woningen dat is opgenomen in de begroting 2021-2024 zijn op dit moment 52 woningen (CPO Maasland en De Kreek) opgeleverd. Daarnaast is sprake van enkele particuliere initiatieven. Hiervan zijn 6 permanente en 4 tijdelijke woningen opgeleverd.

Partij: VVD

Pag. 22

Vraag: Door deze hoge ambitie timmert het college flink aan de weg. Er wordt flink gewerkt om de 700 woningen daadwerkelijk toe te kunnen voegen. Tweehonderd woningen zijn er inmiddels daadwerkelijk opgeleverd. Voor 450 zijn er harde plannen die meer of minder ver gevorderd zijn. Daar zijn wij natuurlijk erg blij mee, maar de VVD vraagt het college wel om vooral ook werk te blijven maken van de 50 woningen waar planvorming voor achterloopt.

Bij voorkeur in de kern van Schipluiden waar door demografische ontwikkelingen de "nood" het hoogst is.

Reactie college

Onze ambitie blijft er naar te streven dat aan het einde van deze collegeperiode de planvorming voor 700 woningen is opgestart. Die ambitie is onderdeel van het collegewerkprogramma. Wij kunnen dan ook naar de fractie van de VVD bevestigen dat wij voor de laatste hoeveelheid woningen blijven werken aan het opstarten van de planvorming.

3.3 Grondbeleid

Partij: CDA

Pag.: 1

Vraag: Is het mogelijk om de rente op een erfpachtcanon, die nu in onze gemeentelijke verordening 3% bedraagt, in overeenstemming te brengen met de 10-jaars hypotheekrente?

Reactie college

Aanpassing is mogelijk. Komend jaar actualiseren wij de [Nota grondbeleid 2019](#), waarin wij ook de toepassing en de uitgangspunten van het erfpachtinstrument betrekken. Bij het aanpassen van de erfpachtcanon aan de 10-jaars hypotheekrente is altijd een minimummarge nodig om de kosten van het aantrekken van de leningen, de administratieve kosten en risico's van de gemeente te kunnen dekken. De hoogte van de marge is een besluit dat is voorbehouden aan de gemeenteraad.

Partij: D66

Pag.: 10

Vraag: De verbinding tussen inwoners en gemeente zou wat D66 Midden-Delfland kunnen verbeteren door de huidige communicatiekanalen aan te vullen met meer informele bijeenkomsten. D66 Midden-Delfland is voor dorpsbijeenkomsten zonder strakke processturing. Elkaar horen en zien draagt bij aan het draagvlak van de beslissingen.

Hoe neemt het college inwoners mee in ontwikkelingen zoals centrumplannen Den Hoorn en Schipluiden?

Reactie college

Wij delen de mening van de fractie van D66 dat (informele) bijeenkomsten en het betrekken van inwoners bij besluitvorming de kwaliteit en het draagvlak verbeteren. Hierbij wel de nuance dat processturing noodzakelijk is om onbegrip en ontevredenheid bij de deelnemers te voorkomen. De Nationale Ombudsman geeft als algemene adviezen voor burgerparticipatie: 'actieve informatie over de mogelijkheden', 'helderheid over de mogelijkheden' en 'helderheid over de voorwaarden'. Met in acht name van deze uitgangspunten betrekken wij inwoners en ondernemers op verschillende manieren bij de planvorming van de dorpsontwikkeling. In een aantal gevallen stelden wij een klankbordgroep in waarbij over een aantal voorgenomen ontwikkelingen is gesproken. Hierbij proberen wij vooral de samenhang tussen de diverse deelplannen toe te lichten en vragen wij bewoners en belanghebbenden na te denken over de (on)wenselijkheid van bepaalde inrichtingen en ontwikkelingen.

Daarnaast voeren wij in andere situaties gerichte gesprekken met kleinere groepen bewoners en ondernemers om meer in detail bepaalde plannen voor te bereiden. Daarbij maken wij vooraf duidelijk wat het doel van dit soort gesprekken is en waarop men invloed kan uitoefenen.

Ten slotte verstrekken wij periodiek informatie via de gemeentelijke website en het verspreiden van brochures. Samengevat: Wij kiezen een aanpak die het beste past bij een specifieke ontwikkeling en/of bij de fase waarin een bepaalde ontwikkeling zich bevindt.